

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 38 - שנת תשפ"ה גיליון "פנחס" – כב' תמוז תשפ"ה, 19 ליולי, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "פנחס" - "ברית כהונת עולם"

בפרשתנו זוכה פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן ל"ברית כהֶנֶת עוֹלָם" לו ולזרעו אחריו, כגמול מאת הקב"ה על מעשיו (במדבר כה, יג).

בתחילה נועדו הבכורות להיות משרתי הקודש במשכן ובמקדש ככתוב: **"קִדְּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם... לִי הוּא"** (שמות י"ג, ב). בחירה שיסודה במכת בכורות. מכה שהביא הקדוש ברוך הוא רק על בכורי מצרים ולא על בכורי ישראל ובכך "קנה" אותם לעבודתו (על פי מדרש אגדה (בובר) במדבר ג, יב). בחירה המעצימה ומדגישה את מקומו ואחריותו של הבן הבכור במשפחה כמנהיג טבעי בעולמות החומר והרוח.

אולם לאחר חטא העגל שבו השתתפו גם הבכורות, הם הודחו מתפקידם והבחירה האלוקית עברה לבני שבט לוי שלא השתתפו במעשה זה. "וכיון שישראל עשו העגל, והבכורות זבחו לפניו... לכך פסלם הקב"ה (מן הכהונה), שלא רצם עוד לפניו... ולכך לקח הלווים תחתיהם, שהם כולם קודש (ולא חטאו בחטא זה)" (מדרש אגדה (בובר) במדבר ג, יב).

זו איננה רק החלפה טכנית. לפנינו שינוי המבוסס על תובנה מהותית. לא רק הבכור נושא באחריות "מעצם לידתו" כראשון, אלא גם כל מי שמוכן להקדיש את עצמו, להתמסר ולהסתכן ולשאת בעול הציבור. וכך אכן במקרה של חטא העגל התברר שמסירות נפשם של בני לוי (שיצאו למלחמה כנגד עובדי העגל), גברה על מעמדם המולד של הבכורות.

וקשה, האם הכהונה הפכה להיות זכות מולדת ו"מובטחת"?!

הכהונה אכן עוברת בירושה, אך היא גם מחייבת שמירה על כללי קדושה מחמירים. וכך, כוהן שנישא נישואין אסורים, פוסל את עצמו ואת צאצאיו לכהונה וכך גם כוהן שנטמא, נפסל לעבודה עד שיטהר ועוד.

מתברר כי אף שהכהונה הפכה לנחלה שבטית, לא די בכך. הביולוגיה היא אכן תנאי הכרחי אך לא מספיק. בצד הביולוגיה דרושה גם שמירה על הלכות הקדושה והטהרה, מתוך תפיסה של ייעוד רוחני.¹

ושאלה נוספת: האם הדחת הבכורות של כלל ישראל מעבודת המקדש הרחיקה את העם מעבודת המקדש היומיומית והשוטפת?!

---

¹ ראה לדבר הוא סיפורם של שני בני עלי הכהן חופני ופנחס ששימשו כהנים במשכן שילה מתוך שחיתות מוסרית תוך שהם מעכבים את הבאים בשערי המשכן וגוזלים בשר מתוך סיריהם. ועל כך הם נענשו במיתה (שמואל א פרק ב).

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

פתרון לנושא הקשר היומיומי בין העם למקדש, נתנו הנביאים הראשונים שהתקינו את נושא ה"מעמדות". הם תיקנו שבמקדש תהיה בכל עת נציגות אזורית של "כלל ישראל". וכשם שכאשר אדם מביא קורבן הוא "עומד על גביו" וניצב שם כחלק מן התהליך הרוחני, כך "אנשי המעמד" - נציגות כלל ישראלית אזורית מתחלפת, תייצג את העם כשליחיו בעת הקרבת קורבנות הציבור בכל יום ויום (משנה תענית ד, ב). זאת ועוד, במשך כל השבוע התורנות של ה"מעמד" הזה, התכנסו כל תושבי האזור בעריהם ועמדו בתענית ובתפילה להצלחת עבודת הקודש ולבל תארע כל תקלה לעם ישראל (תענית כז ע"ב).

מתברר אם כן שכוחה של ההצלחה טמון בחיבור, בערבות ובשותפות. ועבודת הקודש עולה רק מכוחם של הכוהנים, הלוויים, אנשי המעמד וכלל ישראל, גם יחד.

הברכת שבת שלום

ובתפילה לישראל

אשה רות

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**